

Bruselj, 28. maj 2021
(OR. en)

9164/21

ESPACE 61
MARE 18
RECH 272
COMPET 428
MI 397
IND 147
ENV 376
EU-GNSS 29
TRANS 334
TELECOM 227
ENER 239
EMPL 263
CSDP/PSDC 283
CFSP/PESC 521

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	28. maj 2021
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	8959/21
Zadeva:	Vesolje za ljudi na evropskih obalnih območjih – sklepi Sveta (sprejeti 28. maja 2021)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o vesolju za ljudi na evropskih obalnih območjih, ki jih je Svet sprejel na 3797. seji 28. maja 2021.

Sklepi Sveta o vesolju za ljudi na evropskih obalnih območjih

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB OPOZARJANJU NA:

- A. Pogodbo o delovanju Evropske unije, ki določa pristojnost EU za vesolje¹;
- B. Sporočilo Komisije o vesoljski strategiji za Evropo, predstavljeno 26. oktobra 2016², zlasti strateški cilj kar največjega izkoristka prednosti vesoljskih tehnologij za družbo in gospodarstvo EU ter vlogo „novega vesolja“;
- C. Sklepe Sveta o vesoljski strategiji za Evropo z dne 30. maja 2017³, v katerih je poudarjeno, da je treba povečati uporabo vesoljskih tehnologij in aplikacij za podporo javnim politikam ter zagotoviti učinkovite rešitve za družbene izzive; izpostavljen je pomen zanesljivega in stalnega izvajanja ter trajnostnega razvijanja vodilnih vesoljskih programov EU – Galileo, EGNOS in Copernicus – na podlagi potreb uporabnikov ter pomen podpiranja raziskav in inovacij, pa tudi vzpostavitev platform za storitve pod vodstvom evropske industrije, da bi združevali podatke, pridobljene na podlagi programa Copernicus, ter zagotovili ustrezno dolgoročno razširjanje podatkov in dostop do njih, pa tudi zmogljivosti spletne obdelave;
- D. Vmesno oceno programa Copernicus iz julija 2017⁴, ki je potrdila pomen programa pri zagotavljanju storitev na področju okolja in varnosti kot odziv na operativne potrebe uporabnikov in evropskih državljanov na splošno, pri čemer je bilo ugotovljeno, da bi bilo treba za nekatera področja dodati proizvode, na primer za obalna območja;

¹ Zlasti člen 4(3) in člen 189.

² Dok. 13758/16.

³ Dok. 9817/17.

⁴ Dok. 13599/17 + ADD1.

- E. Sklepe Sveta o vesoljskih rešitvah za trajnostno Arktiko z dne 29. novembra 2019⁵, v katerih je poudarjeno, da so številni izzivi in potrebe Arktike podobni tistim na drugih obalnih in oddaljenih območjih, morjih in oceanih ter da je treba sinergije in usklajevanje okrepiti z drugimi regionalnimi pobudami, vključno s pobudami za celostno gospodarjenje z morji; priznana sta tudi vloga tematskih storitev programa Copernicus ter pomen sinergij s sistemom Galileo za varne prevoze, gospodarske dejavnosti in spremljanje stanja okolja;
- F. ugotovitve iz poročila EU o modrem gospodarstvu za leto 2020, zlasti potrebo po priznavanju in potrditvi vrednosti oceanov in morij, bodisi gospodarske, družbene, okoljske ali kulturne; evropsko modro gospodarstvo kot del integrirane pomorske politike Unije je lahko in mora biti osreden in trden steber, ki prispeva k načrtu za evropski zeleni dogovor z zelenim okrevanjem evropskega gospodarstva in odpornostjo naše družbe;
- G. skupno izjavo EU in ESA iz leta 2016 ter pismo, ki sta ga 17. marca 2021 skupaj podpisali Komisija in ESA – dokumenta, ki priznavata, da bi morala Evropa izkoristiti svoje vesoljske rešitve za javne politike in blaginjo v korist evropskih državljanov, med drugim z izboljšanjem uspešnosti vodilnih programov EU Galileo in Copernicus;
- H. Posebno poročilo Računskega sodišča št. 7/2021 „Vesoljska programa EU Galileo in Copernicus: storitve so se začele izvajati, vendar je treba dodatno spodbuditi njihovo uporabo“ –
- 1) PRIZNAVA, da je Copernicus priznan po vsem svetu kot uveljavljen in vodilni program za opazovanje Zemlje, ki zagotavlja sredstva v podporo ohranjanju našega planeta in njegove biosfere ter tako podpira razvoj politike, zlasti za izboljšanje kakovosti življenja evropskih državljanov, ter da je program ključnega pomena za zagotavljanje rešitev za svetovne družbene izzive, pomemben pa je tudi za zeleni in digitalni prehod, tudi z razvojem aplikacij navzdol v verigi vesoljskih dejavnosti;
 - 2) POUDARJA, da bi bilo treba v celoti izkoristiti ves potencial programov Copernicus, Galileo in EGNOS za družbo in gospodarstvo Unije, vključno z ukrepi za večjo uporabo pri uporabnikih in tržno uvajanje, da se spodbudi rast, ustvarjanje delovnih mest in prenos znanja, pa tudi krepitev zmogljivosti in razvoj spretnosti;

⁵ Dok. 14603/19.

- 3) POUDARJA, da uredba o vesoljskem programu EU vključuje Copernicusovo storitev za spremljanje morskega okolja, med ukrepi, ki jih je treba sprejeti, navaja zagotavljanje informacij o stanju in dinamiki oceanskih, morskih in obalnih ekosistemov ter izpostavlja potrebo po novih misijah za obravnavanje globalnih izzivov, kot so podnebne spremembe, nevarnosti, povezane z morjem, spremljanje živih morskih ekosistemov, pa tudi naprednejše in bolj ciljno usmerjene storitve za nove in obstoječe uporabniške skupnosti; POUDARJA, da vključuje tudi Copernicusovo storitev za spremljanje kopnega (vključno z obalo), ki na področju okoljskih zemeljskih aplikacij širokemu krogu uporabnikov zagotavlja geoprostorske informacije o pokrovnosti tal in njenih spremembah, rabi zemljišč, stanju vegetacije, vodnem ciklusu in energiji, ki jo oddaja zemeljsko površje, ter POUDARJA, da storitve in aplikacije programa Copernicus neprecenljivo prispevajo k zelenemu prehodu ter orodjem odločanja in načrtovanja v končno korist državljanov;
- 4) PRIZNAVA ministrsko izjavo Unije za Sredozemlje o trajnostnem modrem gospodarstvu iz februarja 2021, ki kot prednostne naloge programa Copernicus opredeljuje obalno razsežnost in uporabnike, nadaljevanje sedanjega usklajevanja Copernicusovih storitev za morje in kopno, njegovo razširitev na druge osrednje storitve ter upoštevanje zahtev organizacij za nacionalne obalne storitve na podlagi skupine držav Med⁶;
- 5) OPOZARJA, da ima opazovanje Zemlje ključno vlogo pri spremljanju sprememb geofizikalnih parametrov in vpliva človekovih dejavnosti na morja, oceane in zlasti obalna območja, ki so pomembni ekosistemi; SE ZAVEDA, da obalna območja niso v celoti zajeta niti v storitvi za kopno niti za morje, zato morajo biti predmet namenskih podatkov, storitev in proizvodov, kot je priporočeno v vmesni oceni programa Copernicus, da bi zagotovili boljše razumevanje posledic podnebnih sprememb na podlagi prispevkov in interakcij med podnebjem, oceani, morji in kopenskimi površinami, ter PRIZNAVA, da bi morale te storitve za spremljanje obale temeljiti na potrebah uporabnikov ter po možnosti dopolnjevati obstoječe zasebne in javne sisteme spremljanja;

⁶ Grčija, Španija, Francija, Italija, Ciper, Malta in Portugalska.

- 6) POUDARJA, da so obalna območja večinoma gosto poseljene regije, središča intenzivnih gospodarskih dejavnosti, ki spodbujajo modro gospodarstvo; to so ekosistemi, ki se soočajo z resnimi izzivi in tveganji zaradi podnebnih sprememb ter drugih pojavov, ki jih povzroča človek, in naravnih pojavov, hkrati pa so ta območja ključna za modro gospodarstvo EU za rast in zeleni prehod Evrope v korist državljanov;
- 7) OPOZARJA na vlogo programa Copernicus pri krepitevi našega znanja o spreminjajočih se obalah; njegove storitve in aplikacije so primerne za obravnavanje podnebnih sprememb in prispevanje k trajnostnemu razvoju človekovih dejavnosti z uravnoteženim pristopom k dolgoročnemu ohranjanju obalnih ekosistemov ter povezane morske in kopenske biotske raznovrstnosti;
- 8) UGOTAVLJA, da šest tematskih storitev programa Copernicus ustreza potrebam javnih in zasebnih uporabnikov na področjih spremljanja ozračja, morskega okolja in kopnega ter podnebnih sprememb, obvladovanja izrednih razmer in varnosti; hkrati PRIZNAVA, da so še vedno vrzeli pri merjenju ključnih spremenljivk v obalnih ekosistemih in da so potrebna prizadevanja za usklajevanje in sodelovanje za redno ter homogeno in povezljivo pridobivanje podatkov, POZDRAVLJA podatke, ki jih zagotavljajo naši mednarodni partnerji, za izboljšanje proizvodov programa Copernicus in PODPIRA pobude v večstranskih mednarodnih okvirih za spremljanje obalnih območij s podatki iz vesolja;
- 9) OPOZARJA, da storitve za obalna območja zahtevajo večdimenzionalen pristop glede spremenljivk, ki jih je treba meriti, ter storitev in dejavnosti, ki jih je treba razviti, da bi pridobili zanesljiv in celovit informacijski sistem, ki bi temeljil na podatkih, pridobljenih z opazovanjem Zemlje, in modeliranjem. Razsežnosti, ki jih je treba upoštevati, lahko vključujejo varnost in zaščito ljudi in infrastrukture ter zaščito in upravljanje zemljišč, mestnih območij in obalnih ekosistemov, vključno z upravljanjem in zaščito voda in energije ter varstvom kulturne dediščine in pomorske infrastrukture. Merjenje onesnaževanja, erozije, pokrovnosti tal in rabe zemljišč, poplav in dviga morske gladine bo olajšalo spremljanje in napovedovanje v podporo blaženju podnebnih sprememb in prilagajanju nanje; SPODBUJA širšo uporabo satelitskih podatkov kot dopolnilo nacionalnemu in zakonsko predpisanemu okoljskemu spremljanju, ki trenutno pogosto temelji predvsem na podatkih in situ;

- 10) MENI, da je potrebno dobro usklajevanje med ustreznimi subjekti, da bi zagotovili kombinirane storitve na več področjih, zanimivih za obalne ekosisteme, ki optimalno zadovoljujejo potrebe uporabnikov, na primer med varnostnimi službami za spremljanje morskega okolja, službami nujne pomoči, spremljanjem kopnega ali meteorološkimi in podnebnimi podatki in vremenskimi napovedmi;
- 11) POUDARJA, da bi takim pristopom koristila izmenjava znanja, vključno s podatki, ki jih pridobijo nacionalni in regionalni obalni sistemi, tako javni kot zasebni, za zagotovitev dodane vrednosti obstoječim informacijam ter izmenjava zahtev uporabnikov na obalnih območjih za načrtovanje razvoja namenskih obalnih storitev in proizvodov; ter POZIVA Komisijo, naj oblikuje usklajen pristop k vključevanju satelitskih storitev, zlasti proizvodov in storitev programa Copernicus, poleg dejavnosti tržnih vzpodbud za podjetja, vključno z MSP, zagonskimi podjetji in podjetji v razširitveni fazi, da bi ustvarili rešitve, prilagojene uporabnikom na obalnih območjih, povezane z orodji, ki jih razvijajo in uporabljajo države članice;
- 12) POZDRAVLJA pobudo Komisije, da pooblaščne subjekte v okviru programa Copernicus, ki so zadolženi za Copernicusovo storitev za spremljanje morskega okolja in Copernicusovo storitev za spremljanje kopnega, zadolži za izboljšanje kombinacije obeh storitev, skupaj s komponento Copernicus in situ, ter da se utrdijo povezave z drugimi ustreznimi storitvami, da bi zagotovili podatkovne proizvode, posebej prilagojene obalnemu območju v EU; POZIVA Komisijo in EUSPA, naj v tesnem sodelovanju s forumi uporabnikov pripravita izvedbeni načrt za uporabo vesoljskih storitev in podatkov v sektorju nižje v prodajni verigi, da bi okrepili in vključili prispevke storitev za morje in kopno, skupaj z drugimi ustreznimi storitvami, poleg dejavnosti za krepitev zmogljivosti, ter SPODBUJA postopen razvoj modeliranja obalnih ekosistemov, začevši s pilotnimi projekti v manjših ekosistemih, na primer na Arktiki in v sredozemskem bazenu, atlantskih območjih EU ali v Baltskem, Črnem in Severnem morju;

- 13) PONOVRNO POUDARJA, da lahko „novo vesolje“, če je dobro prilagojeno potrebam uporabnikov in tržnim priložnostim, zagotovi storitve in rešitve, ki jih omogoča vesolje, potrebne za evropska obalna območja, ter POZIVA Komisijo in EUSPA, naj dejavno izkoristita take priložnosti, ki lahko ustvarijo dodatno gospodarsko rast in na splošno koristijo družbi;
- 14) SPODBUJA nadaljnje izkoriščanje sinergij s programom Obzorje Evropa, vključno z njegovimi misijami, in sicer misijo za zdrave oceane, morja, obalne in celinske vode, misijo za podnebno nevtralna in pametna mesta ter misijo za prilagajanje podnebnim spremembam, vključno z družbeno preobrazbo v smeri omogočitvenih inovacijskih procesov, ki združujejo tehnologije za opazovanje Zemlje s satelitskim določanjem položaja in druge kopenske ali zračne tehnološke platforme, ter OPOZARJA na pomembno vlogo programa Obzorje Evropa pri omogočanju in razvoju inovativnih vesoljskih rešitev in podpiranju evropske vesoljske industrije;
- 15) PRIZNAVA, da sateliti za opazovanje Zemlje in viri podatkov in situ zagotavljajo veliko količino koristnih podatkov za oblikovanje kompleksnih orodij za modeliranje, ki se lahko uporabijo pri pobudah, kot je Destinacija Zemlja; POUDARJA, da se z izmenjavo podatkov in bolj razširjeno uporabo inovativnih digitalnih tehnologij, kot sta umetna inteligenca in visokozmogljivostno računalništvo, izboljšuje uporaba podatkov, pridobljenih z opazovanjem Zemlje, za obalna območja;
- 16) MENI, da podatki in storitve programa Copernicus bistveno prispevajo k pobudi Destinacija Zemlja, kot je razvidno iz komponente „Digital Twin Ocean“, ki bo temeljila na Copernicusovi storitvi za spremljanje morskega okolja, in pričakuje, da bo pobuda Destinacija Zemlja prispevala tudi k ciljem programa Copernicus, s čimer bo zagotovljeno tesno usklajevanje;
- 17) PRIZNAVA pomembne prispevke, ki jih bosta zagotavljali služba sistema Galileo za ukrepanje ob nesrečah pri prenosu opozoril organov civilne zaščite prebivalcem obalnih območij v primeru naravnih nesreč in nevarnosti ter storitev iskanja in reševanja Galileo (SAR), ki je trenutno referenca v aplikacijah iskanja in reševanja na morju za pomoč pri iskanju ljudi v stiski po vsem svetu.